

Statsminister Helle Thorning-Schmidts tale 1. maj 2013

(Det talte ord gælder)

Endelig, endelig, endelig blev det 1. maj.

Lighed, frihed og solidaritet.

Lige muligheder, uanset hvor man kommer fra. Frihed for den enkelte til at folde sit liv ud. Solidaritet mellem mennesker. Det er vores værdier. Det gjaldt i går. Det gælder i dag. Og så langt øjet rækker.

Det er dét, som driver mig. Det er dét, som Socialdemokraterne har bygget på i generation efter generation. Det er den røde tråd i regeringens arbejde.

Andre på den politiske scene diskuterer hvordan og på hvilket tidspunkt i valgperioden, man skal gennemføre revolutionen. Dem om det.

Men en ting er sikkert: Det bliver uden Socialdemokraterne. Og ved I hvad, jeg er overbevist om, at det også bliver uden danskerne.

Kære venner.

Vi står midt i en ny virkelighed. Hvor pengene er få. Men behovet for forandringer store. Arbejdspladser og virksomheder flytter. Vores børn skal regne med, at deres arbejdsliv først slutter, når de er over 70 år gamle. Og de skal regne med, at den konkurrence, de møder fra deres jævnaldrende i resten af verden, bliver benhård.

Kort sagt: Jorden kalder. Vi har en opgave at løfte. Vi har et ansvar overfor dem, som kommer efter os. Den opgave har vi Socialdemokrater og vores venner i regeringen taget på os.

Og ved I hvad. Det kan godt være en lidt ensom oplevelse.

På den yderste venstrefløj er svaret, at mens man venter på revolutionen, så skal man bare bruge nogle flere penge. Offentlige penge forstås. Tusindvis af kroner mere i SU. At arbejdstiden skal sættes ned for os alle sammen.

Når vi siger, at Danmark har et problem med vores konkurrenceevne, siger man bare: Visse vasse, det kan ikke passe. Det lyder sørme meget højreorienteret og reaktionært at gå op i, hvordan erhvervslivet har det.

Men jeg anerkender fuldt og helt, at mange danske virksomheder har det hårdt. Det er et problem, som tillidsmænd og -kvinder har inde på livet overalt i Danmark. De er bekymrede for deres arbejdspladser. De er bekymrede for, om de også har et arbejde om et og fem år.

Jeg forstår dem. Det er deres job, som er på spil.

Så jeg sætter mig ikke over i et hjørne med armene over kors og siger, at det med de sure tider, det er noget, som nogle økonomer har opfundet.

Nej, jeg og regeringen gør alt, hvad vi kan for at gøre virksomhedernes vilkår bedre. Så de kan konkurrere. Så de kan sikre arbejdspladser.

På samme måde er de borgerlige faldet ned i gryden med ideologisk snæversyn og gamle automatreaktioner. Deres svar er nedskæringer. Og skattelettelser til de rigeste familier i Danmark. Jo større, jo bedre.

De tror, at den offentlige sektor er en del af problemet og ikke en del af løsningen. Men de vil helst ikke tale så højt om det.

De har derimod travlt med at indrykke annoncer i avisen om, hvor dygtige de var.

De glemmer blot at fortælle, at de i 00'erne var mere optagede af, at det så rigtigt ud end at gøre det rigtige. Det rigtige for Danmark.

Men man kan ikke spinne sig ud af krisen. Der kommer ingen nye arbejdspladser ud af personlig forfængelighed.

Så jo, det kan godt være lidt ensomt at være regering i Danmark. Og tro mig, det giver knubs sådan at blive skudt på. Fra højre og venstre. Fra morgen til aften. Dag ud og dag ind.

Men ved I hvad, det passer mig fint.

For jeg er overbevist om, at det er bedst for Danmark, når det er os, som er i førersædet.

For Socialdemokraterne gør en forskel.

I år har over 250.000 af vores fattigste pensionister fået en økonomisk håndsrækning. Ældrechecken er hævet med 4.500 kroner. Det kan mærkes. Det giver tryghed for vores ældre.

Vi gør en forskel.

Vi siger klart og tydeligt til de enlige forsørgere: Jo, dine børn har brug for, at du er i arbejde. Vi har brug for, at du er i arbejde. Derfor hæver vi fra 1. januar beskæftigelsesfradraget ekstra for den enlige forsørger.

Det er fair.

Vi gør en forskel.

For to år siden sagde jeg 1. maj: Vi vil ikke parkere mennesker på kontanthjælp. Og slet ikke de unge. Nej, vi vil stille krav. Ikke for at genere. Men fordi vi kærer os om hinanden. Nu sker det. Vi afskaffer ganske enkelt kontanthjælpen for unge under 30 år uden uddannelse. De skal i uddannelse eller gøre en nytteindsats. Så hurtigt som muligt.

Det er solidaritet med de unge.

Vi gør en forskel.

Gennem næsten 10 år blev de private hospitaler forgyldt af den borgerlige regering. Det er slut. Og det er slut med skatterabatter på sundhedsforsikringer. Vi står fast på den frie og lige adgang til sundhed.

Vi arbejder målrettet på at forbedre omsorgen for den gruppe danskere, hvor et tungt sind formørker selv den mest solrige dag.

Vi gør en forskel.

Spørg de olieselskaber i Nordsøen, som skal finansiere elektrificeringen af tognettet og timemodellen mellem vores landsdele, om de kan mærke, der er kommet en socialdemokratisk regering. Mon ikke de kan. Nu, hvor de skal betale 27,5 milliarder kroner til den kollektive trafik.

Vi gør en forskel.

Og derfor er det en god 1. maj.

I dag ved vi, hvor dyb krisen er. Den har kostet langt over 100.000 arbejdspladser i den private sektor. Pengene mangler i vores fælles regnskab. Der er røde tal på bundlinjen.

Men det kan jo først og fremmest mærkes for den enkelte, der ikke længere er en del af arbejdsfællesskabet. For familierne, der oplever utryghed og usikkerhed.

Lad mig sige det helt klart: Mangel på arbejdspladser er først og sidst en menneskelig udfordring. Arbejde giver værdighed. Arbejde giver fællesskab. Arbejde giver selvstændighed.

Men vi må aldrig glemme, at alle kan blive ramt af arbejdsløshed. Og det er et fælles ansvar at hjælpe de mennesker, der bliver ramt af ledighed. Ligesom det er et fælles ansvar, at vi taler ordentligt til hinanden. Jeg vil ikke acceptere, at mennesker bliver set ned på, fordi de står uden arbejde.

Vi skylder vores unge, at de kommer med. Vi skylder vores ledige, at de kommer tilbage i job.

Men vi står også ved en skillevej. For vi er nødt til at forstå, at vi har brug for at skabe flere arbejdspladser i den private sektor.

For at citere tidligere finansminister Palle Simonsen, så er problemet ikke, at den offentlige sektor er for stor. Problemet er, at den private sektor er for lille.

Vi har brug for, at der bliver skabt ny velstand til ny velfærd.

Vi skal have dansk økonomi i balance igen. Den offentlige sektor skal støtte den private bedre.

Det har været regeringens mål fra dag ét.

De sidste 30 år har der ikke været et tidspunkt, hvor der har været flere offentlige investeringer end i 2012. Og vi fortsætter i år. Broer, veje, jernbaner. Boliger bliver renoveret. Gårdanlæg bliver istandsat. Kloakker bliver fornyet.

Overalt i Danmark bliver der investeret i at skabe arbejdspladser.

I sidste uge indgik regeringen en stor aftale med et bredt flertal i Folketinget om en vækstplan for Danmark.

Vi gik til valg på at bryde med 10 års blokpolitik. Det er lykkedes. Det er ikke længere et parti i Folketinget, der beslutter alt. Kan I huske, at når Pia Kjærsgaard sagde hop, så hoppede den borgerlige regering? Det er slut.

I dag arbejder vi sammen om at finde løsningerne. Man får ikke alt, hvad man ønsker sig. Men fælles løsninger er stærke løsninger.

Det gælder også for vækstplanen, som er en plan på mere end 90 milliarder kroner.

Venstre har kaldt det en fin lille plan. Mon ikke Løkke snart skulle fremlægge sin egen plan? Så kan vi jo selv afgøre, hvad der er stort og småt i Løkkes verden.

I min verden er det godt, at virksomhederne får bedre mulighed for at fastholde og skabe arbejdspladser.

Når vi afskaffer Løkkes lastbilsafgift, er det godt for de produktionsvirksomheder, som ligger uden for de store byer.

Når vi sænker spildevandsomkostningerne, er det godt for virksomheder, som bruger meget vand. Det giver arbejdspladser på vores slagterier.

Når vi øger momsfradraget for hotelovernatninger, giver det arbejdspladser på hotellerne.

Når vi investerer en milliard kroner i voksen- og efteruddannelse, får tusindvis af mennesker mulighed for at blive dygtigere.

Når vi investerer i kystsikring og bruger penge på at rive faldefærdige boliger ned, er det godt for de områder, som har langt til Rådhuspladsen i København.

Og når selskabsskatten kommer ned på niveau med Sverige, sætter vi et værn op for at beskytte danske arbejdspladser. Og det bliver mere attraktivt for en virksomhed at slå sig ned i Danmark.

Men vi sænker selskabsskatten på vores måde. Ingen skattelettelse til bankerne og Nordsø-olien. Alle skal bidrage. Også bankerne.

Med vækstplanen får vi råd til en lille vækst i den offentlige sektor. I 2020 vil der være 10.000 flere ansatte i det offentlige. Vi har brug for dem. For vi har brug for en stærk offentlig sektor.

Hvad vil Venstre?

Indtil videre ved vi kun, at Venstre vil have nulvækst, sikre at de rigeste familier undgår at betale arveafgift, og så vil de have billige sodavand. Ok. De fik billige sodavand, og det kan være fint nok.

Men det bliver ikke med os, at arveafgiften for de rigeste bliver afskaffet. Og nulvækst er ikke vejen frem for Danmark. Nulvækst er Venstre vækst.

Vi vil en anden vej.

Vi vil have råd til at investere i uddannelse, i vores ældre og i sundhed. Vi har brug for, at der bliver investeret i fællesskabet. Investeret i mennesker.

Frem mod 2020 vil Socialdemokraterne og regeringen bruge omkring 25 milliarder kroner mere på vores velfærd. Venstre vil bruge 0 kroner ekstra.

Vi gør en forskel.

Kære venner.

Der er en gruppe, som vi skylder en særlig indsats. Vores børn.

Prøv at tænke tilbage på den nysgerrighed og de røde kinder hos jeres børn den første dag i skole. Den lille hånd, som holdt ekstra hårdt i mor og far på vej ind til det store eventyr, som hedder skolen.

Tænk på, hvor meget jeres egen skolegang har betydet for, hvem I er i dag.

Folkeskolen er vores alle sammens. Men den er mest af alt børnenes.

Derfor er det ikke til at bære, at der i hver eneste skoleklasse sidder 3-4 elever, som ikke lærer det, de skal kunne, når de går ud af skolen.

Det er rigtig, rigtig mange børn.

De børn, som kommer mest i klemme, er de børn, der kommer fra hjem, hvor forældrene selv havde svært ved at få greb om det med at lære.

Det skal vi have ændret. Vi vil gøre en forskel.

Derfor skal folkeskolen have et løft. Vi skal have engelsk fra første klasse. Børnene skal have flere dansk- og matematiktimer. Og de skal bruge mere tid sammen med deres lærere.

Men det skal ikke kun være mere af det samme. Skolen skal have nye aktiviteter. Hvor børnene får rørt sig. Hvor de lærer på en ny måde.

På den måde får vi en sammenhængende skoledag.

I mandags stoppede lockouten af lærerne. Det var en skarp faglig konflikt. Og til sidst var regeringen nødt til at gribe ind. Det ville ikke være ordentligt overfor 9. klasse og 10. klasses eleverne, hvis deres afgangsprøver gik op i lockouten.

Det er ikke alle, som var enige i, at konflikten skulle stoppe. Til lærerne vil jeg gerne sige: I er dygtige, og vi har brug for jer til at gøre en god skole bedre.

I en faglig konflikt bliver tonen hård. Også hårdere, end den behøver.

I mandags så vi alle sammen, hvor glade børnene var for at komme tilbage i skolen. På samme måde som vi så, at lærerne var glade for at være sammen med deres elever igen.

Nu skal vi have en skole, hvor børnene lærer mere. Det er en opgave vi kun kan løse sammen. Lærerne, skolelederne, eleverne, forældrene, kommunerne og os på Christiansborg. Sammen har vi ansvaret for, at skolen er et godt sted at lære og et godt sted at være.

Det kræver noget af os alle sammen. Men jeg er overbevist om, at det vil lykkes. Det skylder vi hinanden. Og ikke mindst vores børn.

Regeringen har haft ansvaret i halvandet år.

Og vi er slet ikke færdige med at sikre Danmark i en svær tid.

Vi har så meget, vi skal nå endnu:

Vi skal styrke kampen mod social dumping. Vi skal ikke acceptere lønninger på 50-70 kroner. Man skal kunne leve af sin løn.

Vi skal have lighed i sundheden. Hvorfor skal de rigeste leve 10 år længere end dem, der har mindst?

Vi skal have den bedst uddannede generation i Danmarks historie.

Kære venner.

Vi når kun vores mål, hvis vi rækker ud efter dem i fællesskab. Og kun hvis vi først og sidst tænker på, hvad der er bedst for Danmark.

1. maj er godt i gang.

Det er en dag, som er fuld af historie. Vores historie. Men det er også en dag, som rummer svarene på fremtidens udfordringer.

Nemlig frihed, lighed og solidaritet.

Kan I have en fortsat god 1. maj.